

Dosarul nr. 3ra-1148/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

1 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Luchianiuc Victor
împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției Generale Administrare Fiscală cu
privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile,
împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La data de 29 august 2019, reclamantul Luchianiuc Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției Generale Administrare Fiscală cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a comunicat că, la 5 iulie 2019, a primit scrisoare de la Direcția Generală Administrare Fiscală mun. Chișinău cu nr. 26/2-10-2150 din 01 iulie 2019 și decizia cu seria nr. AH 0017767 din 27 iunie 2019 privind încasarea silită a datoriei fiscale în sumă de 30192,75 lei, în limba de stat pe care nu o cunoaște.

Astfel, ambele acte au fost întocmite cu încălcarea art. 13 alin. (2) - (4) din Constituție, art. 6 din Legea nr. 3465 cu privire la funcționarea limbilor pe teritoriul Republicii Moldova și a Codului Fiscal și sunt supuse anulării.

În opinia reclamantului, ordinul nr. 605 contravine art. 252 Cod fiscal și nu se referă la raporturile juridice litigioase ce țin de impozitarea sa pentru perioada anilor 2010 - 2016, căci nu are un efect retroactiv și nu se extinde pentru aceasta perioadă. Prin deciziile sus-menționate, Direcția Generală Administrare Fiscală a mun. Chișinău și-a depășit atribuțiile, încălcând art. 252 alin. (3) Cod fiscal

Reclamantul a mai menționat că, în septembrie 2010, în afară de munca de bază la Societatea pe Acțiuni „Energoservice”, cu salariul de funcție de 3300 lei lunar, a mai fost angajat prin cumul în funcția de energetician și electrician la Societatea pe Acțiuni „Unix”. La solicitarea sa, administratorul Societății pe Acțiuni „Unix”, în persoana lui Pătrănică N.V., s-a obligat să achite lunar salariul net în sumă de 3000

lei și să transfere la bugetul de stat plățile prevăzute de lege, inclusiv impozitul pe venit, în mărime completă.

Respectiv, din luna martie 2012 până în anul 2016, din momentul în care a aflat că Societatea pe Acțiuni „Unix” nu și-a îndeplinit obligațiile, a trimis de repetate ori la Societatea pe Acțiuni „Unix” și Inspectoratul Fiscal de Stat al sectorului Botanica, mun. Chișinău, cereri scrise cu privire la achitarea impozitului pe venit cu rata de 18%, ceea ce angajatorul nu a executat intenționat, iar direcția Inspectoratului Fiscal de Stat sec. Botanica, mun. Chișinău, executând schemele de corupție, în cooperare cu administrația Societatea pe Acțiuni „Unix”, nu i-a transmis nici o dispoziție cu privire la neîndeplinirea și încălcarea prevederilor art. 15 alin. (1), alin. (6), art. 88, art. 181 Cod Fiscal.

În context, de-a lungul multor ani, reclamantul achita anual în plus 11% din venitul în natură al gospodăriei țărănești „Inolisa Agria”, căci conform art. 15 lit. c) Cod fiscal, cota de impozit pentru gospodăriile țărănești este în mărime de 7% din venitul impozabil, și nu 18%, însă Inspectoratul Fiscal de Stat al sectorului Botanica nu i-a comunicat intenționat despre aceasta și nu i-a explicat necesitatea de a micșora plățile pe Societatea cu Răspundere Limitată „Inolisa Agria”.

A invederat instanței că Inspectoratul Fiscal de Stat al municipiului Chișinău pretinde neîntemeiat că poate să nu execute decizia judecătorească și că Curtea de Apel Chișinău nu prezintă în decizie că sumele bănești indicate în aceasta trebuie anulate. Astfel, pîrîtul se eschivează intenționat de la executarea deciziei Curții de Apel Chișinău în cauza nr. 2r-1450/16, intrată în vigoare la 05 iulie 2016, prin care au fost recunoscute ca ilegale și anulate titlurile executorii ale Inspectoratului Fiscal de Stat sector Botanica la suma 9309,96 lei, întocmite în baza actului de verificare nr. 285/12/13, deciziei Biroului executorului judecătoresc Mihailov Gheorghii pe titlurile executorii nr. 001s-2346/2005, nr. 001s-2437/2005 din 06 noiembrie 2015.

Reclamantul a solicitat instanței recunoașterea ca fiind ilegale și anularea deciziilor nr. 26/2-10-2150 din 01 iulie 2019 și nr. seria AH 0017767 din 27 iunie 2019 ale Direcției generale de administrare fiscală mun. Chișinău, deciziei nr. 270 din 08 august 2019 a Inspectoratului fiscal de stat mun. Chișinău, precum și excluderea din sistema evidenței fiscale a datoriei fiscale în sumă de 30192,75 lei (f.d.2-4, 68-72).

Prin hotărârea din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Luchianuc Victor împotriva Serviciului Fiscal de Stat și Direcției Generale Administrare Fiscală cu privire la anularea actelor administrative individuale defavorabile.

S-a anulat parțial hotărârea seria AH nr. 0017767 din 27 iunie 2019 a Direcției generale de administrare fiscală mun. Chișinău și decizia nr. 270 din 8 august 2019 a Serviciului Fiscal de Stat, în partea penalităților calculate în perioada 2014 – 2019 în mărime de 11106,43 lei și amenda în mărime de 2000 lei.

În rest, pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 15 octombrie 2020, Serviciul Fiscal de Stat Direcția Generală Administrare Fiscală a declarat apel asupra hotărârii din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău Chișinău (sediul Rîșcani).

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat Direcția Generală Administrare Fiscală și menținută hotărîrea din 30 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 83, art. 87 alin. (1), art. 133 alin. (2) pct. 7, 177, 196 alin. (5) Cod fiscal

Astfel, contribuabilul în temeiul art. 8 alin. (2) lit. e) Cod fiscal, este obligat să achite la buget, la timp și integral impozitele, considerent din care instanța de apel a subscris concluziei primei instanțe că Serviciul Fiscal de Stat Direcția Generală Administrare Fiscală nu a admis careva abateri la emiterea actului administrativ în partea ce ține de încasarea la bugetul de stat a sumei de 17086,32 lei cu titlu de impozit pe venit, emis în privința contribuabilului Luchianiuc Victor. Or, Luchianiuc Victor a obținut venituri sub formă de salarii și din alte surse de venit decât salariul. Prin urmare, acesta, în conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1) și (2) Cod fiscal, urma să prezinte declarațiile cu privire la impozitul pe venit și să declare veniturile obținute sub formă de salariu și din alte surse decât salariul de la entitățile Societatea pe Acțiuni „Energoservice”, Societatea pe Acțiuni „Unix” și Societatea cu Răspundere Limitată „Insolisa-Agria” și să achite impozitul pe venit.

Raportînd normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar s-a aliniat concluziei fondului, care a conchis privind expirarea termenului de prescripție de 4 ani pentru determinarea obligațiilor fiscale, sancțiunile fiscale aferente unor impozite și taxe concrete, prevăzut de art. 264 alin. (1) lit. b) Cod Fiscal, încă la data de 7 noiembrie 2018, motiv pentru care reclamantul nu urma a fi obligat la achitarea amenzii în sumă de 2000 lei.

La 24 iunie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 20 octombrie 2021, a depus motivarea recursului, solicitînd instanței casarea deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi, prin care acțiunea lui Luchianiuc Victor să fie respinsă drept neîntemeiată.

În susținerea recursului, a susținut legalitatea actelor administrative individuale emise în privința contribuabilului Luchianiuc Victor, precum și puterea lucrului judecat a deciziei Serviciului Fiscal nr. 285/12/13 din 4 decembrie 2014, asupra legalității căreia s-a expus Judecătoria Botanica municipiul Chișinău la data de 24 martie 2016.

În drept, invocă dispozițiile art. 244, 245, 248 alin. (1) și art. 248 alin. (1), lit. c) ale Codului administrativ.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 iunie 2021, fiind notificată recurentului în data de 5 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 62, vol. II). Astfel, recursul depus la 24 iunie 2021 este în termen.

La 1 noiembrie 2021, în adresa intimatului Luchianiu Victor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă, pînă la data examinării prezentei admisibilități, nu a fost depusă nicio referință pe cererea de recurs.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces

la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu